

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
Кафедра цивільного правових-дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	Українська
Рік навчання	четвертий

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 19.08.2024 № 15

СХВАЛЕНО

Вченою радою Факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної
поліції Національної поліції України
протокол від 15.08.2024 № 11

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»
доктор юридичних наук,
доцент _____

Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України. Протокол від 09.08.2024 № 23.

Господарське право. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024 рік. 20 с.

РОЗРОБНИКИ:

1. Завідувач кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, доктор юридичних наук, доцент **Кристина РЕЗВОРОВИЧ**.

2. Старший викладач кафедри цивільно – правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, старший лейтенант поліції **Олена НАГОРНА**.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права юридичного факультету Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, доктор політичних наук, кандидат юридичних наук, доцент **Ігор АЛЕКСЄЄНКО**.

2. Керівник Адвокатського бюро «Хрипунова Дениса Григоровича» **Денис ХРИПУНОВ**.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин	90	
Рік підготовки	4	
Семестр	8	
Лекції	14	
Семінарські	14	
Практичні	16	
Самостійна робота	46	
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	
Підсумковий семестровий контроль	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Господарське право» є:

а) науково-юридична:

розуміння правових засад забезпечення правової безпеки та використання їх для захисту інтересів учасників господарської діяльності на підставі вивчення правових норм, які регулюють господарську діяльність суб'єктів господарювання, засвоєння понять, принципів та правил, що визначають правові відносини у господарській сфері;

б) загальноосвітня:

ознайомлення здобувачів вищої освіти з основними принципами та нормами, які регулюють взаємовідносини у господарській сфері, що сприяє розумінню правового середовища діяльності суб'єктів господарювання, а також вирішенню питань щодо правового захисту їхніх прав та інтересів у господарській діяльності, а також формуванню правової культури майбутніх фахівців з права та їхньої готовності до розуміння та дотримання вимог законодавства у господарській сфері;

в) виховна:

усвідомлення здобувачами вищої освіти ролі та значення правового регулювання взаємовідносини у господарській сфері, формування належного правничого світогляду здобувачів вищої освіти, професійних, ділових та моральних якостей, необхідних працівникам правової сфери;

г) розвивальна:

сприяння розвитку здобувачів вищої освіти як професіоналів у галузі права з акцентом на господарську сферу, що охоплює розвиток їхніх аналітичних,

критичних навичок та навичок розв'язування проблемних ситуацій, поглиблення знань щодо юридичних аспектів господарської діяльності, формування вмінь застосовувати отримані знання практично в сфері господарювання, розвиток здібності щодо виявлення причинно-наслідкових зв'язків у господарських відносинах, здатності до узагальнення, вміння формулювати умовисновки, прищеплення здобувачам раціональні способи пізнавальної діяльності та інтерес до навчальної дисципліни «Господарське право».

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК.9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК.16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

Пререквізити. Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Трудове право» полягають в успішному засвоєнні здобувачами вищої освіти таких дисциплін: юридична деонтологія; теорія держави і права, конституційне право; історія держави і права; основи римського цивільного права; цивільне право; соціологія права; політологія; адміністративне право; кримінальне право тощо.

Постреквізити. Вивчення навчальних дисциплін: житлове право; земельне право; цивільний процес; сімейне право; кримінальний процес; право соціального забезпечення; господарське право; міжнародне приватне право тощо.

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

ПРН.19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН.20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

- основні положення господарського права, сутність його правових категорій, юридичну термінологію, систему господарського законодавства України;

- основні нормативно-правові документи господарського законодавства, компетенції органів державної влади та місцевого самоврядування щодо регулювання господарської діяльності.

Уміти:

- пояснити характер певних подій та процесів у правовідносинах в окремих сферах господарювання з розумінням їх правового та суспільного контексту;
- формулювати та аргументовано захищати власну правову позицію щодо загальних напрямів та способів подолання суперечностей у господарському праві;
- сформулювати тему дослідження з тематики господарського права, скласти план її дослідження, самостійно опрацювати нормативно-правові джерела та наукову літературу;
- пояснити фахівцям з інших інститутів права сутність проблем в регулюванні господарських правовідносин в Україні, наслідки затримки з їхнім розв'язанням та їхній вплив на інші сфери суспільного життя;
- знаходити та критично оцінювати статистичну інформацію щодо господарських правопорушень в економіці держави, їхніх передумов та наслідків;
- виявляти адекватність форм, методів та засобів правового регулювання господарської діяльності в Україні природі та змісту процесів у сфері економіки України;
- оперувати правовими поняттями та правовими категоріями господарського законодавства України в ідентифікації стану та характеру правових ситуацій з господарських правовідносин.

Мати навички:

- командної роботи в обговоренні проблемних питань щодо правового регулювання господарських правовідносин в Україні та у формулюванні колективного бачення їхнього вирішення;
- застосовувати методологію проектного підходу до підвищення якості господарського законодавства України, аналізувати ситуації, які виникають в діяльності суб'єкта господарської діяльності або органу державної влади, що пов'язані з державним регулюванням господарської (підприємницької) діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Господарська діяльність. Поняття, предмет, метод та джерела господарського права.

Поняття «господарська діяльність», передумови виникнення та специфіка господарської діяльності. Підприємництво та підприємницька діяльність, її ознаки. Господарські правовідносини, правові підстави їхнього виникнення. Ознаки господарських відносин. Господарсько-виробничі, організаційно-господарські та внутрішньогосподарські відносини. Суб'єкти господарської діяльності та суб'єкти підприємницької діяльності.

Господарське право як комплексна галузь права. Характерна риса господарського законодавства. Предмет господарського права. Методи правового регулювання господарської діяльності. Джерела господарського

права: загальні та спеціальні. Визначення пріоритету між двома нормативними актами рівної юридичної сили.

ТЕМА 2. Суб'єкти господарських правовідносин.

Учасники відносин у сфері господарювання. Категорії суб'єктів господарювання: юридичні особи та фізичні особи, які отримали статус підприємця. Види суб'єкти господарювання. Ознаки суб'єктів господарського права, їхні види. Підприємство як юридична особа - суб'єкт підприємництва. Види підприємств. Організаційно-правові форми підприємства в Україні за Класифікатором організаційно-правових форм господарювання. Унітарні та корпоративні підприємства. Господарські товариства. Правові підстави та форми створення суб'єкта господарювання. Заснування нового суб'єкта (суб'єктів) господарювання та реорганізація. Установчі документи створюваного суб'єкта господарювання. Припинення діяльності господарського товариства як суб'єкта господарювання: ліквідація та реорганізація. Припинення суб'єкта господарювання в добровільному та примусовому порядку. Банкрутство підприємства.

ТЕМА 3. Правовий режим майна в господарському обігу

Майно у сфері господарювання. Види майнових цінностей. Правовий режим майна суб'єктів господарювання. Основа правового режиму майна суб'єктів господарювання: право власності, речові права осіб, які не є власниками. Права власника майна. Шляхи зміни правового режиму майна суб'єкта господарювання. Речові права осіб, які не є власниками: право господарського відання, право оперативного управління. Право володіння, його припинення. Право користування чужим майном (сервітут), його встановлення. Лізинг, оренда, концесія майна. Класифікація майна (речей), загально-правова та господарсько-правова частини. Загальні, найпоширеніші джерела, з яких формується майно суб'єктів господарювання. Підстави виникнення майнових прав та обов'язків суб'єктів господарювання. Приватизація державного майна, її принципи та способи. Державні органи приватизації (Фонд державного майна України, його регіональні відділення та представництва у районах і містах), їхні повноваження у межах їхньої компетенції. Гарантії та захист майнових прав суб'єктів господарювання. Шляхи захисту права власності та інших майнових прав суб'єкта господарювання.

ТЕМА 4. Державне регулювання господарської діяльності, правові основи захисту економічної конкуренції

Головними об'єктивними чинниками, що спричиняють необхідність державного регулювання господарського життя. Господарська компетенція органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Необхідність державного впливу на господарську діяльність. Особливості та основні принципи державного регулювання економіки, його зміст та ознаки, форми та методи (адміністративні та економічні). Правові форми здійснення державного регулювання економіки.

Конкуренція як регулятор ринкової економіки Юридичний зміст поняття «конкуренція». Цінова та нецінова, досконала та недосконала конкуренція. Недобросовісна конкуренція та її види за чинним законодавством. Захист конкуренції у підприємницькій діяльності.

Монополія, її основні типи (законна (легальна) монополія, державна або адміністративна монополія, приватна монополія, природна монополія). Суб'єкти природних монополій та ринки, на яких вони діють. Монопольне становище, зловживання монопольним становищем, антиконкурентні дії чи монопольні зловживання. Антимонопольний комітет України (АМКУ) як спеціальне відомство, на яке покладається здійснення державної політики в сфері економічної конкуренції. Правові підстави діяльності АМКУ. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.

ТЕМА 5. Господарські зобов'язання

Господарське зобов'язання: поняття та види (майново-господарські зобов'язання та організаційно-господарські зобов'язання, соціально-комунальні зобов'язання суб'єктів господарювання, публічні зобов'язання). Підстави виникнення господарських зобов'язань.

Господарські договори: види, зміст, форма та порядок укладення. Істотні умови господарського договору: предмет, ціна та строк дії договору. Особливості укладання попередніх договорів. Особливості укладання примірних і типових господарських договорів. Загальні правила виконання господарських договорів. Виконання грошових зобов'язань. Забезпечення виконання господарських зобов'язань. Загальні умови припинення господарських зобов'язань. Розірвання господарських зобов'язань або визнання недійсним господарських зобов'язань за рішенням суду.

ТЕМА 6. Правове регулювання публічних закупівель

Державні закупівлі або Публічні закупівлі. Закон «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII. Замовники, категорії замовників. Групи предметів закупівлі. Дворівнева тендерна модель закупівель в Україні: централізована та децентралізована форма проведення торгів. Інститут як основна децентралізована форма організації закупівельної діяльності, способи призначення уповноваженої особи, основні компетенції. Централізовані закупівельні організації (ЦЗО), особливості створення та діяльності, процес співпраці замовників з ЦЗО на добровільній чи обов'язковій основі. Електронна система закупівель. Конкурентних процедур закупівлі: відкриті торги, торги з обмеженою участю, конкурентний діалог. Тендерна документація. Спрощені закупівлі та особливості їхніх процедур.

ТЕМА 7. Особливості правового регулювання банківської діяльності. Страхування у сфері господарювання

Поняття банківської діяльності. Банки: поняття, правове становище. Банківські операції та їх види. Поняття та види кредиту. Критерії поділу кредитів на види (за строками користування; способом забезпечення; ступенем ризику;

методами надання; строками погашення; іншими умовами надання, користування або погашення.) Поняття та форма кредитного договору. Істотні умови кредитного договору.

Порядок відкриття рахунків у банках. Види рахунків (вкладний та поточний). Порядок та форми розрахунків в господарському обороті.

Форми регулювання банківської діяльності: адміністративне регулювання та індикативне регулювання.

Правові підстави створення та діяльності банків. Ліцензування банківської діяльності. Національний банк України як регулятор ринку банківських послуг, правові підстави його діяльності.

Поняття страхової діяльності. Законодавство про страхову діяльність. Договір страхування: поняття, види та істотні умови. Правове становище учасників страхової діяльності. Державний нагляд за страховою діяльністю.

ТЕМА 8. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання

Поняття відповідальності і санкції в господарських правовідносинах. Господарсько-правова відповідальність та її ознаки. Специфічні (видові) ознаки господарсько-правової відповідальності. Функції господарсько-правової відповідальності: загальні та спеціальні. Підстави виникнення господарсько-правової відповідальності: юридичні та фактичні. Майнова або немайнова шкода. Поняття та види господарських санкцій (відшкодування збитків; штрафні санкції; оперативно-господарські санкції, адміністративно-господарські санкції). Підстави для застосування оперативно-господарських санкцій. Види адміністративно-господарських санкцій. Спеціальна конфіскація як окремий вид адміністративно-майнових санкцій. Зменшення розміру та звільнення від відповідальності.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема 1. Господарська діяльність. Поняття, предмет, метод та джерела господарського права	1. Господарська діяльність: зміст та особливості 2. Господарські відносини: поняття, види та учасники 3. Поняття господарського права, його предмет та принципи 4. Законодавче забезпечення господарської діяльності	4
Тема 2. Суб'єкти господарських правовідносин	1. Поняття і ознаки суб'єкта господарювання 2. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання 3. Господарські товариства	4

	4. Порядок створення та припинення господарської діяльності	
Тема 4. Державне регулювання господарської діяльності, правові основи захисту економічної конкуренції.	1. Поняття, зміст, ознаки та принципи державного регулювання господарської діяльності 2. Форми та методи державного регулювання господарської діяльності 3. Конкуренція і недобросовісна конкуренція та її види. Монополія, монопольне становище і зловживання монопольним становищем 4. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства	2
Тема 5. Господарські зобов'язання	1. Поняття, ознаки та підстави виникнення господарських зобов'язань 2. Господарський договір: поняття, функції та ознаки 3. Порядок укладення господарського договору, його зміст 4. Зміна та припинення дії господарських договорів	2
Тема 7. Особливості правового регулювання банківської діяльності. Страхування у сфері господарювання	1. Банківська система, функції та організаційно-правові форми банків 2. Правове регулювання діяльності банків в Україні 3. Характеристика суб'єктів страхової діяльності 4. Правове регулювання страхової діяльності	2

Теми семінарських і практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Семінарські заняття	
Тема 1. Господарська діяльність. Поняття, предмет, метод та джерела господарського права	2
Тема 3. Правовий режим майна в господарському обігу	2
Тема 4. Державне регулювання господарської діяльності, правові основи захисту економічної конкуренції	2
Тема 5. Господарські зобов'язання	2
Тема 6. Правове регулювання публічних закупівель	2
Тема 7. Особливості правового регулювання банківської діяльності. Страхування у сфері господарювання	2
Тема 8. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	2
Практичні заняття	
Тема 2. Суб'єкти господарських правовідносин	4
Тема 3. Правовий режим майна в господарському обігу	2
Тема 4. Державне регулювання господарської діяльності, правові основи захисту економічної конкуренції	2

Тема 5. Господарські зобов'язання	2
Тема 6. Правове регулювання публічних закупівель	2
Тема 7. Особливості правового регулювання банківської діяльності. Страхування у сфері господарювання	2
Тема 8. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1. Господарська діяльність. Поняття, предмет, метод та джерела господарського права	6
Тема 2. Суб'єкти господарських правовідносин	8
Тема 3. Правовий режим майна в господарському обігу	4
Тема 4. Державне регулювання господарської діяльності, правові основи захисту економічної конкуренції	6
Тема 5. Господарські зобов'язання	6
Тема 6. Правове регулювання публічних закупівель	6
Тема 7. Особливості правового регулювання банківської діяльності. Страхування у сфері господарювання	6
Тема 8. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	4

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття, предмет та метод господарського права
2. Поняття та види господарської діяльності
3. Принципи підприємницької діяльності
4. Види підприємницької діяльності
5. Поняття, ознаки та види господарських відносин
6. Учасники відносин у сфері господарювання
7. Основні принципи правового регулювання господарських відносин
8. Система господарського законодавства України
9. Відмежування господарської діяльності від господарського забезпечення діяльності негосподарюючих суб'єктів
10. Основні кваліфікуючі ознаки господарської діяльності
11. Заборони та обмеження на здійснення господарської діяльності
12. Поняття, ознаки та класифікація суб'єктів господарювання
13. Фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності
14. Підприємство та його види
15. Державні унітарні підприємства та їх види
16. Установчі документи господарських організацій. Вимоги до оформлення документів, які подаються державному реєстратору
17. Поняття господарських правовідносин
18. Суб'єкти господарських правовідносин: поняття та ознаки
19. Види суб'єктів господарювання
20. Організаційно-правові форми діяльності суб'єктів господарювання
21. Види підприємств за формами власності
22. Державна реєстрація суб'єкта господарювання: порядок та зміст
23. Підстави та порядок припинення господарської діяльності

24. Ліквідація та реорганізація суб'єктів господарювання
25. Поняття банкрутства та його підстави
26. Поняття, зміст, ознаки та принципи державного регулювання господарських правовідносин
27. Форми та методи державного регулювання господарських правовідносин
28. Державне регулювання конкурентних відносин
29. Відповідальність за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства
30. Поняття, ознаки та підстави виникнення господарських зобов'язань
31. Господарський договір: поняття, істотні умови
32. Порядок укладання, зміни та розірвання господарського договору
33. Види майна суб'єктів господарювання
34. Правовий режим майна суб'єктів господарювання
35. Правове регулювання публічних закупівель
36. Централізована та децентралізована моделі публічних закупівель в Україні
37. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання
38. Види санкцій в господарських правовідносинах
39. Банківська діяльність: поняття, учасники та операції
40. Правове регулювання банківської діяльності
41. Страхова діяльність: поняття, учасники, види страхування
42. Страхова компанія як суб'єкт господарювання
43. Правове регулювання страхової діяльності
44. Загальний порядок укладення господарських договорів
45. Порядок зміни та розірвання господарських договорів
46. Підстави та наслідки визнання господарського договору недійсним, неукладеним
47. Поняття, принципи та функції відповідальності в господарському праві
48. Форми і види господарсько-правової відповідальності
49. Поняття та види санкції по господарському праву
50. Оперативно-господарські санкції
51. Адміністративно-господарські санкції
52. Реалізація господарсько-правової відповідальності
53. Ліцензування: порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій
54. Нагляд, контроль та відповідальність у сфері ліцензування
55. Державна система стандартизації та її правові джерела
56. Види стандартів в Україні
57. Сертифікація товарів та послуг
58. Правові засади обов'язкової та добровільної сертифікації
59. Контроль за здійсненням господарської діяльності. Порядок проведення перевірок суб'єктів господарської діяльності
60. Розпорядження майном боржника. Заходи щодо нагляду та контролю за управлінням та розпорядженням майном боржника

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за денною формою навчання, максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни «Господарське право» – 100 балів: за виконання завдань у рамках аудиторної роботи – 40 балів, самостійної/індивідуальної роботи – 10 балів; 50 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Поточний контроль може проводитись усно, письмово або у формі комп'ютерного тестування, колоквиуму, оцінювання виступів на семінарських та практичних заняттях, ділових чи імітаційних ігор тощо.

Аудиторна робота для поточного контролю розраховується за формулою:

$$AP = (40 * CAP) / 5,$$

де AP – результат аудиторної роботи в балах;

CAP – середньозважена оцінка отримана під час семестру з усіх занять.

При розрахунку результатів навчання з аудиторної роботи невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Невисокий рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер, потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення.

1	Мінімальний рівень компетентностей: здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Господарське право» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік; екзамен; стандартизовані тести; есе; вирішення практичних завдань; виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних завдань тощо.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання) – 10 балів

Самостійна робота здобувачів вищої освіти становить таку форму організації освітнього процесу, за якої особа, яка навчається, виконує певний комплекс завдань, під керівництвом науково-педагогічного працівника, але без його безпосередньої участі. Навчальною дисципліною «Господарське право» на самостійну роботу відведено 46 год. і передбачає наступні її форми, які в індивідуальному порядку узгоджуються з викладачем:

1. Практичні вправи, диференційовані за темами навчальної дисципліни. Вправи виконуються письмово в окремому зошиті з обов'язковим обґрунтуванням наданих відповідей. Для отримання максимальної кількості балів здобувач вищої освіти має виконати всі завдання на високому рівні (оцінюється в 0,5 бала за умов виконання завдання в повному обсязі, якщо завдання виконано, але мають місце помилки, воно оцінюється в межах від 0,1 до 0,5 бала з подальшим округленням на користь здобувача вищої освіти).

2. Написання та публікація наукової статті з актуальної теми у міжнародному або фаховому виданні (оцінюється до 10 балів за фактом публікації при наявності підтверджуючих матеріалів).

3. Написання та публікація тез доповідей з актуальних тем на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня (оцінюється в 5 балів за фактом публікації при наявності підтверджуючих матеріалів).

4. Створення відео-ролика, який розкриває проблемні питання обраної теми ПНД (оцінюється в 3 бали).

5. Підготовка мультимедійних презентацій з тем, які повинні розкривати питання, що не розглядалися під час аудиторної роботи (одна презентація оцінюється максимум у 2 бали, при умові, що вона складається з 15 слайдів, має чіткий перелік використаних джерел).

6. Підготовка тестових завдань різного рівня когнітивності. Завдання виконується в письмовій або електронній формі (20 тестових завдань за однією темою оцінюються у 1 бал за умови, що дані тестові завдання раніше не вирішувалися та не використовувалися під час проведення аудиторних занять).

7. Складання практичних фабул. До кожної фабули потрібно поставити 5 питань та надати розгорнуті та обґрунтовані відповіді. Завдання виконується в письмовій або електронній формі (оцінюється у 2 бали).

8. Виступ на засіданні наукового гуртка кафедри (оцінюється в 0,5 балів).

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік/екзамен) – 50 балів

Залік може проводитись в усній, письмовій або тестовій формах за білетами, затвердженими на засіданні кафедри (для усної та письмової форми).

Білету містять 2 частини: теоретичну, яка складається з двох питань, та практичну, яка містить практичне завдання.

1. Виконання теоретичної частини завдання оцінюється максимально до 30 балів (по 15 балів за відповідь на кожне питання).

Критерії оцінювання відповідей на питання теоретичної частини білета.

Оцінка **«відмінно»** – 25-30 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти точно і повно відповів на питання білета, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання, вільно володіє науковою термінологією, наводить приклади з допоміжної літератури та власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу в практичній діяльності.

Оцінка **«добре»** – 15-24 бали – ставиться у випадку, коли при відповіді здобувач вищої освіти допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина білета (до 15%) за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно, незначні помилки усуваються самим здобувачем, коли на помилки вказує екзаменатор. Здобувач вищої освіти наводить приклади з практики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка **«задовільно»** – 6-14 балів – виставляється за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, коли 30-50% змісту білета залишається нерозкритою, допущені помилки і порушена логіка викладу, що вплинуло на результат та правильність висновків. Відповідь не аргументована прикладами, посиланнями на нормативно-правову базу та літературні джерела. Здобувач вищої освіти відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями білету та його практичним виконанням. На додаткові запитання екзаменатора відповідає теж в межах 45-50%.

Оцінка **«незадовільно»** – 0-5 бали – виставляється, якщо здобувач вищої освіти не засвоїв матеріал у межах програм навчальних дисциплін (менше 50%), не дає конкретної відповіді на питання білету, не наводить прикладів, не ознайомлений з методичною і навчальною літературою з дисципліни, не здатний висвітлити поставлене питання. На додаткові та навідні запитання екзаменатора здобувач вищої освіти часто не знає правильної відповіді. Не володіє базовими категоріями та основними теоретичними поняттями з дисципліни.

2. Виконання практичної частини завдання оцінюється максимально у 20 балів.

Критерії оцінювання відповідей на завдання практичної частини білета.

Оцінка **«відмінно»** – 16-20 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти обґрунтовано, послідовно й логічно аналізує ситуацію з використанням наукової термінології, демонструє власне бачення ситуації; виявляє уміння будувати чіткий алгоритм дій, спрямованих на професійне і компетентне вирішення даної проблеми.

Оцінка **«добре»** – 10-15 балів – ставиться у випадку, коли здобувач вищої освіти послідовно й логічно аналізує ситуацію за стандартною схемою, володіє науковою термінологією, при розв'язанні практичного завдання допущені лише незначні помилки, які усуваються самим здобувачем після зауваження екзаменатора.

Оцінка **«задовільно»** – 5-9 балів – виставляється, коли у ході розв'язання задачі допущені помилки і порушена логіка аналізу ситуації, необхідної для розв'язання конкретної проблеми, що вплинуло на результат і правильність висновків. Але при цьому наявне часткове володіння теоретичним матеріалом з питань, наведених у ситуації.

Оцінка **«незадовільно»** – 0-4 балів – вказує на те, що здобувач вищої освіти не оволодів базовим теоретичним матеріалом та практичними навичками професійної діяльності.

Загальна оцінка за екзамен підраховується як сумарна кількість оцінок, отриманих з кожної частини білета. Оцінка **«відмінно»** може бути поставлена лише в тому випадку, якщо жодне із питань екзаменаційного білета не оцінено нижче оцінки «добре». Загальна оцінка як результат складання екзамену визначається за шкалою ECTS і переводиться у національну шкалу оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість

				виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не з а р а х о в а н о	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(рекомендовані джерела інформації)

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14
5. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV.
URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15.
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 80731-X. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10
7. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993 № 3659-XII (у ред. від 03.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
8. Про банки та банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III (у ред. 03.07.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
9. Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель: Закон України від 19.09.2019 р. № 114-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/114-20>
10. Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та інших законів України щодо вдосконалення системи функціонування та оскарження публічних закупівель : Закон України від 03.06.2021 р. № 1530-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1530-20#Text>

11. Про внесення змін до статті 17 Закону України «Про публічні закупівлі» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» : Закон України від 03.11.2020 р. № 954-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/954-20#Text>
12. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 1.07.2014 № 1555-VII (у ред. 16.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18>
13. Про державну реєстрацію юридичних, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
14. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 06.07.1995 р. № 265/95-ВР. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр
15. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР (у ред. від 11.12.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
16. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
17. Про Митний тариф України: Закон України від 19.10.2022 № 2697-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2697-20>
18. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000 № 1682-III (у ред. від 03.07.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-14#Text>
19. Про публічні закупівлі : Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>
20. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17
21. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 №1315-VII. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18
22. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 № 1909-I. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
23. Про особливості створення та діяльності централізованих закупівельних організацій : постанова Кабінету Міністрів України від 27.12. 2018 р. № 1216. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1216-2018-%D0%BF#Text>
24. Про затвердження Порядку формування та використання електронного каталогу : постанова Кабінету Міністрів України від 14.09.2020 р. № 822. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/822-2020-%D0%BF#Text>
25. Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків : постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. №166. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/166-2016-%D0%BF>.
26. Про затвердження примірної тендерної документації : наказ Мінекономрозвитку України від 13.04.2016 р. № 680. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0680731-16>

27. Про стратегію реформування публічних закупівель («дорожню карту») : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 175-2016-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/175-2016-%D1%80#Text>

28. Державний класифікатор України «Класифікація організаційно-правових форм господарювання». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_ks/op_dk002_2016.htm

29. Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності». Прийнято та надано чинності наказом Держспоживстандарту України 11.10.2010 № 457 (v0457609-10)(у ред. 24.02.2020 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>

Основні літературні джерела:

1. Господарське право (загальна частина): підручник. К. : Ліра-К, 2021. 448 с.
2. Бутирський А. А. Господарське право : навч. посіб. Чернівці: Рута. 2020. 143 с.
3. Господарське право: загальна частина : навч. посіб. / Резворович К. Р., Юнін О. С., Юніна М. П. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 262 с.
4. Господарське право. Особлива частина: підручник / М. С. Долинська, Г. В. Смолин, О. А. Туркот, Л. В. Хомко, Б. М. Гамалюк; за ред. Г. В. Смолина. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 536 с.
5. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 130 с.
6. Господарське право : практикум / А. Г. Бобкова, Ю. О. Моїсеєв, Ю. М. Павлюченко та ін.; за заг. ред. А. Г. Бобкової. Харків : Право, 2018. 592 с.

Додаткові літературні джерела:

1. Мельничук С. М. Проблемні питання процедури публічних закупівель в Україні. Журнал східноєвропейського права. 2019. № 64. С. 139-145. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.3267126>
2. Познер Е. А., Вейл Е. Г. Власність - монополія: Створення конкурентного ринку використання через часткове спільне володіння. Радикальні ринки: викорінення капіталізму та демократії для просто суспільство. Принстон : Принстонська університетська преса, 2018. С. 30–79.
3. Приватна власність. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Private_property
4. Деревянко Б. В., Туркот О. А. Захист прав суб'єктів господарювання: навч. посіб. / за ред. Б. В. Деревянка; 2-е вид., переробл. і доповн. Львів : Ліга-Прес, 2019. 150 с. URL: http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/7002/1/Derevyanko%2C%20Turkot_2019.pdf
5. Нечипоренко А. В. Державне регулювання страхової діяльності в Україні: теоретичний аспект. Ефективна економіка: елек. фах. наук. видання. 2021. № 8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/7_2021/96.pdf

6. Нечипоренко А. В. Концептуальні підходи до розвитку страхової діяльності в Україні. Бізнес Інформ. 2021. №6. С. 234–239. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-6-234-239>
7. Пронь Д. Укладення господарського договору: проблемні питання. URL: <https://ov-partners.com/ukladennya-gospodarskogo-dogovoru-problemni-pytannya/>
8. Закупівлі з уповноваженими особами: про нинішній стан та майбутній формат роботи замовника. URL: <https://e-tender.ua/news/zakupivli-z-uprovnovazhenimi-osobami-pro-ninishnij-ta-majbutn-399>

Інтернет-ресурси:

1. <http://court.gov.ua/sudy/> - Судова влада України
2. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html - Юридичні інформаційні ресурси
3. <http://jurconsult.net.ua/> - Всеукраїнських юридичний портал
4. <http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
5. <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
6. <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України
7. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України
8. <http://ukr-pravo.at.ua/> - Правовий портал
9. <http://www.arbitr.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Вищого господарського суду України
10. <http://www.ccu.gov.ua/pls/wccu/indx> – офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
11. <http://www.kmu.gov.ua/control> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
12. <http://www.library.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія"
13. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
14. <http://www.nbuv.gov.ua/nyub/journals.html>. - Наукова юридична періодика України
15. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
16. <http://www.scourt.gov.ua> - інформаційний сервер Верховного Суду України
17. <http://www.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
18. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
19. <https://supreme.court.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
доктор юридичних наук, доцент**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

